

Riktlinjer för godkännande av enskild förskola/ skolbarnsomsorg och pedagogisk omsorg

Sedan flera år gäller som huvudprincip fri etableringsrätt inom bl.a. barnomsorgen. Detta är reglerat i skollagen och innebär en rätt till godkännande under förutsättning att vissa grundkrav uppfylls och att verksamheten inte innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för barnen och eleverna eller för den del av skolväsendet som anordnas av kommunen. En verksamhet som godkänts har också rätt till bidrag från kommunen. Kommunen är inte huvudman för verksamheten och inte heller juridiskt ansvarig. Däremot har kommunen tillsynsansvaret vad gäller enskilda förskolor, fritidshem och bi-dragberättigad pedagogisk omsorg.

Rättslig reglering för enskilda förskolor och fritidshem

Rätten att bedriva enskild förskola eller fritidshem är reglerad i skollagen

2 kap.5 § *Enskilda får efter ansökan godkännas som huvudmän för förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola och fritidshem.*

Godkännande ska lämnas om den enskilde:

- 1. Genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten*
- 2. Har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten, och*
- 3. I övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen*

Vidare krävs att den enskilde i övrigt bedöms lämplig. I fråga om en juridisk person krävs att samtliga som anges i 5 a § 1-4 bedöms lämpliga.

5 a § *I fråga om en juridisk person ska prövningen enligt 5 § andra stycket 1 och tredje stycket sammantaget avse*

- 1. den verkställande direktören och andra som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten,*
  - 2. styrelseledamöter och styrelsesuppleanter,*
  - 3. bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag, och*
  - 4. personer som genom ett direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten.*
- Lag (2018:1158).*

Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas.

För att godkännande ska lämnas krävs därutöver att utbildningen inte innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för eleverna eller för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna i den kommun där utbildningen ska bedrivas.

Ett godkännande ska avse viss utbildning vid en viss skolenhet eller förskoleenhet. Lag (2018:1158)

Krav för godkännande

För att bli godkänd anordnare av enskild förskola, skolbarnsomsorg eller pedagogisk omsorg krävs följande:

Verksamhet och kvalitet

- Verksamheten skall bedrivas enligt Skollagen, Läroplan för förskolan, Allmänna råd för förskolan, Läroplan för grundskolan (kap 1 och 2), Allmänna råd för fritidshem samt Allmänna råd för familjedaghem (pedagogisk omsorg) och Kalmar kommuns regler för barnomsorg.
- Kvalitetskraven är i grunden detsamma som för motsvarande kommunal verksamhet.

Huvudmannen/utföraren

- Utföraren skall ha F-skattsedel.
- För juridiska personer skall aktuellt registreringsbevis och bolagsordning/stadgar finnas.
- Se Cirkulär 18:41

Personal

- I förskola skall det finnas varje förskola ska det finnas minst en legitimerad förskollärare som ansvarar för undervisningen. Barnskötare kan arbeta i förskolan men inte ansvara för undervisningen.
- I skolbarnsomsorg ska det finnas personal i sådan omfattning och med sådan pedagogisk utbildning eller erfarenhet att personalen kan tillgodose barnets behov av omvårdnad och pedagogisk verksamhet.
- Den som bedriver pedagogisk omsorg bör ha barnskötarutbildning eller motsvarande.
- Huvudmannen är arbetsgivare för personalen och svarar för att anställningsvillkor och arbetsmiljövillkor uppfylls enligt gällande lagstiftning.
- Den som ska arbeta eller på vissa andra sätt verka inom vissa skollagsreglerade verksamheter ska visa ett utdrag ur polisens belastningsregister
- All personal skall ha kännedom om tystnadsplikten enligt skollagen samt anmälningsplikten enligt socialtjänstlagen.

Lokaler

- Lokaler och utemiljö skall vara anpassade till verksamheten och godkända för sitt ändamål av berörda myndigheter (Bygglov, Brandskydd, Miljö- och hälsa).
- Huvudmannen ansvarar för att inom- och utomhusmiljön är barnsäkert utformad.
- **Pedagogisk omsorg** bedrivs i den egna bostaden och den skall godkännas av ansvarig handläggare. Hänsyn skall tas till barnets behov av ytor för lek, avkoppling och en god arbetsmiljö.

Placering av barn

- Den enskilda verksamheten har egen kö och placering av barn. Verksamheten skall i princip vara öppen för alla barn. Vissa undantag kan dock göras.
- Verksamheten skall vara tillgänglig hela året, dagtid måndag - fredag. Öppettiderna skall vara anpassade efter föräldrarnas behov och kunna erbjudas mellan kl 06.00 och 19.00.

Bidrag och avgifter

- Avgifter tas ut inom ramen för Kalmar kommuns ”Maxtaxa med tillämpningsföreskrifter”. Anmälning, kö- eller registreringsavgifter får inte tas ut.
- Enskilda förskolor/skolbarnsomsorg och pedagogisk omsorg har rätt till bidrag på samma grunder som kommunen tillämpar för sin egen verksamhet.
- I enskild **pedagogisk omsorg** kan man få bidrag för egna barn. Bidrag får dock inte lämnas för fler egna barn än det antal andra barn som tagits emot. (Skollagen 25 kap 11 §). Bidrag för egna barn utgår under den tid som andra barn vistas i verksamheten, dock högst 40 timmar per vecka och barn. Bidraget utgår för max 150 barntimmar och vecka
- Barnets schema är underlag för redovisning och utbetalning

Försäkringar

- Samtliga barn omfattas av Kalmar kommuns olycksfallsförsäkring
- Huvudmannen skall teckna en ansvarsförsäkring för personalen.

Godkännande och avslut av verksamheten

- Godkännande får inte överlåtas till annan fysisk eller juridisk person.
- Om verksamheten helt eller delvis flyttas skall nytt godkännande sökas. Detsamma gäller om verksamheten ändras i omfattning eller på annat sätt.
- Anordnaren skall skriftligen begära att godkännandet återkallas om de önskar avsluta sin verksamhet. Begäran skall lämnas minst sex månader innan verksamheten upphör.

Tillsyn och dokumentation

Enskilda förskolor och skolbarnsomsorg ska årligen upprätta en ekonomisk årsredovisning samt en verksamhetsberättelse.

All enskild barnomsorg står under tillsyn av kommunen. Kommunen har rätt att inspektera verksamheten, inhämta upplysningar och ta del av de handlingar som behövs. Utbildningsnämnden kan också återkalla ett godkännande.

Ansökan

Ansökan görs till Kalmar kommun, Utbildningsnämnden

Kommunen prövar ansökan om godkännande och lämnar beslut. Beslutet kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Bilagor (blanketter):

Ansökan om godkännande av enskild förskola/fritidshem

Ansökan om godkännande av enskild pedagogisk omsorg